

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Farmakologia
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Pharmacology
Kierunek studiów	Położnictwo
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o zdrowiu, nauki medyczne
Język wykładowy	język polski

Koordinator przedmiotu	Dr Anna Mełges
------------------------	----------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	III	3
ćwiczenia	30	III	
samokształcenie	15	III	

Wymagania wstępne	Posiadanie znajomości z zakresu biochemii, biofizyki, dietetyki
-------------------	---

II Cele kształcenia dla przedmiotu

<p>Znajomość podstaw farmakodynamiki i farmakokinetyki w obrębie farmakologii ogólnej.</p> <p>Umiejętność scharakteryzowania poszczególnych grup leków z uwzględnieniem mechanizmu ich działania, wskazań, przeciwwskazań oraz działań niepożądanych.</p> <p>Umiejętność prawidłowego zapisywania recept oraz zleceń na wyroby medyczne.</p> <p>Uświadomienie konieczności systematycznego uzupełniania i uaktualniania wiedzy na temat działań leków i możliwych skutków ubocznych, zmieniających się aktów prawnych dotyczących samodzielnego ordynowania leków, wyrobów medycznych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego przez pielęgniarkę.</p> <p>Przygotowanie pielęgniarki do samodzielnego ordynowania leków, wyrobów medycznych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.</p>

III Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA - absolwent zna i rozumie:		
W_01	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania oraz powodowane przez nie przemiany w ustroju zależne od wieku, a także ich działania uboczne;	A.W23
W_02	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postaci i drogi ich podawania;	A.W24

W_03	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;	A.W25
W_04	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;	A.W26
W_05	podstawowe zasady farmakoterapii;	A.W27
W_06	zasady farmakoterapii i fitoterapii w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz wpływ leków na płód i noworodka karmionego piersią, w tym teratogenne i embriotoksyczne działania leków;	A.W28
W_07	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;	A.W29
W_08	zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;	A.W30
UMIEJĘTNOŚCI -absolwent potrafi:		
U_01	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią;	A.U8
U_02	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	A.U9
U_03	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	A.U10
U_04	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;	A.U11

IV Opis przedmiotu/ treści programowe

Wykłady:

Podstawy farmakologii ogólnej – definicje i pojęcia, postaci i drogi podawania leków, mechanizmy działania leków, losy leków w organizmie, ogólne zasady stosowania leków, dawkowanie, działania niepożądane.

Wpływ procesów chorobowych i wieku pacjenta na procesy biotransformacji i eliminacji leków z organizmu. Podawanie leków, zasady bezpieczeństwa podawania leków- uwzględniając wiek pacjenta oraz drogę podania.

Pozyskiwanie informacji o lekach – bazy danych, Charakterystyka Produktu Leczniczego i inne źródła.

Leki przeciwbólowe narkotyczne i nienarkotyczne - mechanizmy działania, wskazania i przeciwwskazania.

Lek znieczulenia miejscowego i ogólnego – mechanizmy działania, wskazania i przeciwwskazania.

Leki zwiotczające.-mechanizmy działania, wskazania i przeciwwskazania.

Leki przeciwkrwotoczne i przeciwkrzepliwie - mechanizmy działania, wskazania i przeciwwskazania.

Leki przeciwbiegunkowe i przeczyszczające - mechanizmy działania, wskazania i przeciwwskazania.

Leki stosowane w chorobach dróg oddechowych – astma

Leki stosowane w chorobie wrzodowej żołądka i dwunastnicy - mechanizmy działania, wskazania i przeciwwskazania.

Leki stosowane w chorobach układu krążenia i nadciśnienia tętniczego - mechanizmy działania, wskazania i przeciwwskazania.

Leki stosowane w chorobach nerek i dróg moczowych - mechanizmy działania, wskazania i przeciwwskazania.

Leki moczopędne -mechanizmy działania, wskazania i przeciwwskazania.
 Środki odkażające.
 Leki stosowane we wstrząsie.
 Produkty lecznicze, wyroby medyczne i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.
 Akty prawne dotyczące wystawiania recept przez położne na leki, wyroby medyczne oraz środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Ćwiczenia:

Leki stosowane w chorobach układu oddechowego
 Leki działające na OUN
 Antybiotykoterapia – wskazania i przeciwwskazania, mechanizmy działania, zagrożenia.
 Hormony, hormonalna terapia w różnych okresach życia kobiety.
 Witaminy, mikro i makroelementy.
 Farmakoterapia w położnictwie, ginekologii i neonatologii.
 Podawanie leków , zasady bezpieczeństwa podawania leków- uwzględniając wiek pacjenta oraz drogę podania. Określanie dawek i stężeń leczniczych.
 Zasady wystawiania recept - stosowane skróty i symbole.

Tematy samokształcenia:

Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia – definicja i dobór do potrzeb pacjenta.
 Działania niepożądane leków - zasady zgłaszania
 Zasady zapisywania leków gotowych i recepturowych na różne stosowane postaci leków do użytku wewnętrznego i zewnętrznego.
 Rozpoznawanie wskazań do wykonania określonych badań diagnostycznych oraz wystawianie skierowań na określone badania diagnostyczne.

V Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	wykład informacyjny, wykład z prezentacją multimedialną	Egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Arkusze odpowiedzi
W_02	wykład informacyjny, wykład z prezentacją multimedialną	Egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Arkusze odpowiedzi
W_03	wykład informacyjny, wykład z prezentacją multimedialną	Egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Arkusze odpowiedzi
W_04	wykład informacyjny, wykład z prezentacją multimedialną	Egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Arkusze odpowiedzi
W_05	wykład informacyjny, wykład z prezentacją multimedialną	Egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Arkusze odpowiedzi
W_06	wykład informacyjny,	Egzamin pisemny – test	Arkusze odpowiedzi

	wykład z prezentacją multimedialną	wielokrotnego wyboru	
W_07	wykład informacyjny, wykład z prezentacją multimedialną	Egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Arkusz odpowiedzi
W_08	wykład informacyjny, wykład z prezentacją multimedialną	Egzamin pisemny – test wielokrotnego wyboru	Arkusz odpowiedzi
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	ćwiczenia, metoda sytuacyjna, rozwiązywanie zadań, praca w grupach, dyskusja dydaktyczna	Egzamin praktyczny/ kliniczny; realizacja zleconego zadania;	Arkusze z wykonanym zadaniem praktycznym
U_02	ćwiczenia, metoda sytuacyjna, rozwiązywanie zadań, praca w grupach, dyskusja dydaktyczna	Egzamin praktyczny/ kliniczny; realizacja zleconego zadania;	Arkusze z wykonanym zadaniem praktycznym
U_03	ćwiczenia, metoda sytuacyjna, rozwiązywanie zadań, praca w grupach, dyskusja dydaktyczna	Egzamin praktyczny/ kliniczny; realizacja zleconego zadania;	Arkusze z wykonanym zadaniem praktycznym
U_04	ćwiczenia, metoda sytuacyjna, rozwiązywanie zadań, praca w grupach, dyskusja dydaktyczna	Egzamin praktyczny/ kliniczny; realizacja zleconego zadania;	Arkusze z wykonanym zadaniem praktycznym

VI Kryteria oceny, wagi

Warunkiem uzyskania przez studenta zaliczenia przedmiotu jest:

- 1 Obecność na wykładach i ćwiczeniach zgodnie z regulaminem, pozytywna ocena z zaliczenia części teoretycznej co będzie stanowić 55 % oceny końcowej.
- 2 Zaliczenie części teoretycznej w formie testu wielokrotnego wyboru, składającego się z 50 pytań. Ocena pozytywną może uzyskać student, który osiągnął co najmniej 60%+1 punkt poprawnych odpowiedzi.

Kryteria oceny:

31-34 pkt. – ocena 3,0;

35-39 pkt. – ocena 3,5;

40-44 pkt. – ocena 4,0;

45-47 pkt. – ocena 4,5;

48-50 pkt. – ocena 5.

3. Zaliczenie ćwiczeń odbywa się w formie pisemnej i składa się z 10 zadań polegających na analizie przypadku klinicznego i wystawieniu recepty. Za każde zadanie można uzyskać od zera do dwóch punktów (razem 20 punktów). Warunkiem uzyskania zaliczenia jest zdobycie co najmniej 11 punktów.

Ocena z zaliczenia wystawiana jest zgodnie z poniższą skalą:

bardzo dobry (5,0) – 19-20 punktów,
 dobry plus (4,5) – 17-18 punktów,
 dobry (4,0) – 15-16 punktów,
 dostateczny plus (3,5) – 13-14 punktów,
 dostateczny (3,0) – 11-12 punktów,
 niedostateczny (2,0) – 10 punktów i mniej.

4. Napisanie projektu lub eseju będzie stanowić 5% oceny końcowej.
 Napisanie projektu lub eseju jest warunkiem koniecznym do zaliczenia przedmiotu.

Praca będzie oceniana w oparciu o załączone kryteria:

Lp.	Kryteria oceny	Punktacja												
1.	zgodność treści z tematem	0-2												
2.	poprawność terminologiczna i językowa (np. terminologia medyczna, brak błędów stylistycznych, ortograficznych)	0-2												
3.	prawidłowy i logiczny układ treści (wstęp, rozwinięcie, zakończenia, konsekwentnie prowadzony wywód, przypisy);	0-2												
4.	przydatność praktyczna opracowania (dla pacjenta, opiekuna, w odniesieniu do praktyki zawodowej pielęgniarki)	0-2												
5.	<p>Wymogi opracowania:</p> <p>pierwsza strona wg wzoru :</p> <table style="border: none;"> <tr> <td style="padding-right: 20px;">KUL Jana Pawła II</td> <td rowspan="3" style="font-size: 2em; vertical-align: middle;">}</td> <td rowspan="3" style="vertical-align: middle;">na górze</td> </tr> <tr> <td>Instytut Nauk o Zdrowiu</td> </tr> <tr> <td>Położnictwo</td> </tr> </table> <table style="border: none;"> <tr> <td style="padding-right: 20px;">Imię nazwisko</td> <td rowspan="5" style="font-size: 2em; vertical-align: middle;">}</td> <td rowspan="5" style="vertical-align: middle;">na środku</td> </tr> <tr> <td>Grupa studencka,</td> </tr> <tr> <td>Temat pracy</td> </tr> <tr> <td>Samokształcenie</td> </tr> <tr> <td>Przedmiot: Położnictwo</td> </tr> </table> <p>Lublin 2022 albo 2023 (na dole strony)</p> <p>Następnie: Druga i trzecia strona tekstu opracowania: format A4, czcionka 12 Times New Roman, odstępy 1,5 interlinii, wyjustowanie tekstu + dołączona bibliografia,</p>	KUL Jana Pawła II	}	na górze	Instytut Nauk o Zdrowiu	Położnictwo	Imię nazwisko	}	na środku	Grupa studencka,	Temat pracy	Samokształcenie	Przedmiot: Położnictwo	0-2
KUL Jana Pawła II	}	na górze												
Instytut Nauk o Zdrowiu														
Położnictwo														
Imię nazwisko	}	na środku												
Grupa studencka,														
Temat pracy														
Samokształcenie														
Przedmiot: Położnictwo														

Punktacja:

- 2 pkt - zadanie wykonane całkowicie poprawnie, zgodnie z wymaganiami
 1 pkt – zadanie wykonane poprawnie, z niewielkimi błędami, zgodnie z wymaganiami
 0 pkt – zadanie wykonane niezgodnie z wymaganiami

Zaliczenie samokształcenia od 6 pkt.

VII Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	60
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	15

VIII Literatura

Literatura podstawowa
<ol style="list-style-type: none"> 1 Rajtar-Cynke G. (red.), Farmakologia, Wydawnictwo PZWL Warszawa 2015 2 Rajtar-Cynke G. , Recepty. Zasady wystawiania. Wydawnictwo PZWL Warszawa 2016 3 Dominiak I. (red.), Ordynowanie leków i wypisywanie recept – przewodnik dla pielęgniarek i położnych, Wydawnictwo Edumetriq 2016 wyd.2 4 Danysz A. Kompendium farmakologii i farmakoterapii. Wyd. Elsevier Urban&Partner, Wrocław 2016
Literatura uzupełniająca
<ol style="list-style-type: none"> 1 Mutschler: Farmakologia i toksykologia:, MedPharm, wyd. III, 2013r 2 Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 345) – zwana w programie „u.r.” 3 Ustawa z dnia 15 lipca 2011r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2014r., poz. 1435, z późn. zm.) 4 Aktualnie obowiązujący załącznik do obwieszczenia Ministra Zdrowia obejmujący wykaz refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych wydane na podstawie art. 37 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 345) 5 Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1026) 6 Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. z 2014 r. poz. 177, z późn. zm.) 7 Zarządzenie nr 45/2009/DSOZ Prezesa NFZ z w sprawie korzystania z Portalu Narodowego Funduszu Zdrowia 8 Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2015 r. w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne (akt przesłany do RCL celem publikacji w Dzienniku Ustaw) 9 Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2015 r. w sprawie wykazu substancji czynnych zawartych w lekach, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wykazu wyrobów medycznych i wykazu badań diagnostycznych (Dz. U. z 2015r. poz. 1739)